

Posudek vedoucího na magisterskou práci **Bc. Jiřího Buriana *Pražské metro – Fenomén v kontextu československých dějin***. Praha, Pracoviště OH-SD FHS UK 2018, 109 str. plus přílohy

Diplomová práce Jiřího Buriana se dotýká stále velmi aktuálního a z historického pohledu důležitého tématu z pomezí dějin hospodářských a sociálních, kulturních, politických, ale také dějin regionálních (resp. „metropolitních“). Při zevrubnějším pohledu na text práce je patrné, že autor zde zúročil nejen svá předešlá bádání ze své práce bakalářské (zpracované na FF UK v Praze), ale především svůj entuziastický zápal a jistou míru „fanouškovství“ v oblasti jednoho ze segmentů pražské veřejné hromadné dopravy. Zatímco ve své předešlé bakalářské práci shrnul vývoj metra z historicko-technického a stavebního hlediska, v této práci se naopak soustředil na jeho charakteristiku jeho společenských a kulturních aspektů, včetně jeho vnímání různými aktéry. Ve vysoké míře zaujetí pro téma osobně také spatřuji největší úskalí práce – tj. oscilaci mezi osobou výzkumníka, který se téma snaží objektivně zpracovat, a osobou dlouhodobého „nadšence“ a „fandy“, jež jen těžko může uniknout svému dlouholetému hobby. Ačkoliv zůstává otázkou, do jaké míry se daří tuto dvojroli „vybalancovat“, přesto výběr tématu velmi kvituji (a to nejen jako pravidelný uživatel-cestující v tomto druhu přepravy napříč různými částmi hlavního města), ale také z důvodu aktuálnosti tématu (probíhající veřejné i odborné debaty na téma výstavby trasy D, renovace či dostavby dalších stanic stávajících linek apod.)

Z metodologických nástrojů se zpracovatel opírá jednak o standartní obsahovou analýzu relevantních a dostupných historických pramenů (zejména tištěných a elektronických) a dále pak o metodu orální historie. Prostřednictvím vlastnoručně natočených či „převzatých“ rozhovorů se snaží podchytit část aktérské perspektivy spojené s pražským metrem (ať již zaměstnanci, odborníky zabývající se jeho výstavou či minulostí, mimopražskými „výletníky“ apod.). Orální historii vzhledem k tématu autor využívá inovativním způsobem a vzhledem k pojetí práce se výběr jeví jako legitimní, relevantní a ve výsledku funkční.

Při pohledu na využitou odbornou literaturu se její výčet zdá být poměrně reprezentativním a zachycujícím poměrně širokou paletu autorů zabývajících se problematikou metra z různých perspektiv. Pramennou základnu autorova díla tvoří velké množství tištěných i elektronických zdrojů a také deset rozhovorů (z nichž sedm autor natočil sám). Samozřejmě, že soubor primárních zdrojů by u takového tématu mohl být i širší, ovšem vzhledem ke skutečnosti, že např. mnohé archivní zdroje autor vytěžil již v průběhu psaní své bakalářské práce a vzhledem k relativně omezenému formátu práce diplomové se jeví soubor jako relevantní a dostačující.

Vlastní text práce disponuje promyšlenou a dlouhodobě „uzrálou“ strukturou, která se vedle standartních částí (charakteristika pramenů a popis využitých metodologických východisek a metodických postupů) snaží seznámit čtenáře v přehledové podobě s mezníky vývoje pražského metra a posléze se v nejinovativnější části soustřeďuje na určitá společensko-kulturní témata, jež tento fenomén charakterizují. Opět by bylo bezesporu možné doplnit mnohá další témata, nicméně jejich výčet je vzhledem k charakteru a rozsahu práce dostačující.

Ačkoliv se v textu objevují některé překlepy a nepřesnosti (např. německý historik příjmení von Plato nenese křestní jméno „Alexandro“, nýbrž „Alexander“ – zde si jej autor pravděpodobně ztotožňuje s dalším orálněhistorickým „klasikem“, italským kolegou Alessandrem Portellim...), po formální stránce je dílo zpracováno na obstojné úrovni a navíc

text působí velmi čtivým dojmem s potenciálem být přepracován minimálně do formy publikovatelné studie.

Práci považuji i vzhledem ke svému zaměření i úrovni zpracování za ocenění hodnou doporučuji k obhajobě a v případě uspokojivé obhajoby ji navrhuji známku 1 (výborně).

V Praze 4. 9. 2018

doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.